

se, om arbejdsministeriets besvarelse af spørgsmål 1211-1214 af 27. august 1980 fra Bertel Haarder, jfr. omtalen i landsdommernes redegørelse side 240-244 samt de hertil hørende bilag, efter justitsministeriets opfattelse opfylder kravet om, at besvarelsen koncentrerer om, hvad der antages at være det væsentlige i spørgsmålet.

Ministeren har hertil svaret, at der ikke »findes faste generelle retningslinjer for sådanne besvarelser, men den praksis, der igennem årene har dannet sig med hensyn til indholdet af besvarelser af folketingsspørgsmål, må efter justitsministeriets opfattelse indgå i vurderingen af de besvarelser, der er nævnt i spørgsmålet.

Det er efter justitsministeriets opfattelse alene folketinget, som kan afgøre, om besvarelserne opfylder de krav, folketinget må stille til indholdet af besvarelser af folketingsspørgsmål.

Justitsministeriet finder derfor ikke at burde fremkomme med en vurdering af de nævnte besvarelser.«

Et flertal (udvalget med undtagelse af fremskridtspartiets medlem) deler justitsministerens opfattelse, at besvarelser af folketingsspørgsmål efter sagens natur må være relativt kortfattede, således at besvarelsen koncentrerer om det, der må antages at være det væsentlige i spørgsmålet. Men uanset disse rammer finder udvalget det utilfredsstillende, at folketinget ikke ved alle besvarelser har fået fyldestgørende oplysninger til brug for folketingets vurdering af sagen, hvilket udvalget beklager.

IV. Almindelige regler vedrørende ministres og tjenestemænds ansvar m.m.

I forbindelse med udvalgets overvejelser om gennemførelse af en ansvarsplacering i dagpengesagen har udvalget fundet det ønskeligt at få belyst visse almindelige regler vedrørende ministres og tjenestemænds ansvar og vedrørende rigsrevisionens stilling i forhold til regering og folketing. Udvalget har i denne forbindelse stillet en række spørgsmål til justitsministeren, hvis besvarelser er optrykt i bilag VI i bilagshæftet. Udvalget er opmærksom på, at den endelige afgørelse af nogle af de her nævnte problemer henhører under rigsretten, der ikke tidligere har taget stilling hertil.

1. Om *forældelsesfrister og beregningen heraf* har udvalget stillet spørgsmål 5. Udvalget har noteret sig, at strafansvar efter ministeransvarlighedsloven normalt forældes på 5 år regnet fra tidspunktet for ophøret af den straffbare virksomhed eller undladelse. Forældelsesfristen afbrydes ved ethvert rettergangsskridt, hvorved den pågældende sigtes for overtrædelsen.

Strafansvar for embedsmænd efter straffelovens § 157 forældes efter 2 år beregnet efter samme regler som nævnt ovenfor.

Der findes ikke i tjenestemandsløven regler om forældelse af det disciplinære strafansvar, og et sådant ansvar forældes således ikke. Tidspunktet for forseelsen må imidlertid indgå i vedkommende myndigheds skøn over, hvorvidt disciplinær forfølgning bør indledes. Disciplinærstraf vil ikke kunne idømmes efter tjenestemandsforsholdets opmærksomhed.

2. Om en ministers ansvar for *embedsmænds handlinger eller undladelser, hvorom ministeren ikke er orienteret*, har udvalget stillet spørgsmål 4. I besvarelsen heraf er bl.a. anført, at en minister i medfør af ministeransvarlighedsloven kan »dømmes for *medvirken* til en underordnetes straffbare handling eller undladelse, hvormed ministeren ikke var bekendt, hvis den har været et nødvendigt eller naturligt middel til gennemførelse af en beslutning, for hvilken ministeren er ansvarlig, eller han har fremmet handlingens udførelse ved ikke i rimeligt omfang at føre tilsyn eller fastsætte instrukser.« Udvalget har bemærket, at justitsministeren i fremsættelsestalen til forslag til lov om ministeransvarlighed (Folketingstidende 1963-64, forhandlingerne sp. 791) anførte, at omfanget af ansvaret for en underordnetes handlinger »varierer efter sagerne art, ministeriernes størrelse og organisatoriske forhold. Det er f.eks. givet, at ministerens ansvar er et andet ved handlinger foretaget af en overordnet tjenestemand i et departement end ved handlinger foretaget af en tjenestemand i et direktorat eller i den lokale administration.«

Udvalget har endelig bemærket, at en minister efter ministeransvarlighedsloven bl.a. kan »straffes, hvis han tilsidesætter de pligter, der påhviler ham efter hans stillings beskaffenhed.« Til disse pligter hører efter justitsministeriets opfattelse en *selvstændig pligt* til som øverste forvaltningschef at sikre en